

Internetový magazín Nedrážního republikového výboru
Odborového sdružení železničářů na www.osz.org

■ Odbory a ekonomika	str. 2
■ Vedení NeRV informuje	str. 5
■ SON – průzkum bydlení	str. 7
■ Sport	str. 7
■ Propozice – pétanque, kulečník	str. 8
■ Železniční NEJ...	str. 8
■ O zdraví...	str. 9
■ Za železnou oponu	str. 10
■ Tip na výlet	str. 11
■ Toulky	str. 12
■ Karel Hybš, Vladimír Cach	str. 12
■ Blahopřejeme	str. 12

Z mítinku pořádaném LEGIOS Loco

Komentuje Miroslav Novotný

KAUZA LOUNY POKRAČUJE

Vážený čtenáři,
v minulém čísle Nedrážního magazínu Obzor jsme Vám přislíbili další informace o situaci ve společnosti HMS Louny, kde působí odborová organizace OSŽ. Nyní Vám předkládáme pokračování kauzy v Lounech. Vedoucí představitelé Nedrážního republikového výboru Bc. Dousková a Miroslav Novotný se 15. července 2019 spolu s předsedou ZO OSŽ zúčastnili mítinku, který pořádal LEGIOS Loco se zaměstnanci firmy.

Na základě informací předsedy ZO OSŽ Pavla Štillerera, že vedoucím zaměstnancům a jemu jako předsedovi ZO OSŽ byl zakázán

vstup do areálu podniku, představitelé NeRV OSŽ vstoupili téhož dne v jednání s insolvenční správkyní HMS.

Dále pak byly zaměstnancům této společnosti předkládány nové pracovní smlouvy. Zástupci NeRV OSŽ upozornili zaměstnance, že předkládané smlouvy a dohody jsou pro ně nevýhodné. Dále byli zaměstnanci seznámeni s programem Úřadu práce ČR „Outplacement“ v ústeckém kraji obsahujícím pomoc při hledání zaměstnání, rekvalifikačních kurzů atd. O právní názor k předkládaným smlouvám a dohodám bylo požádáno právní oddělení

OSŽ. Za součinnosti s AK bylo vypracované vyjádření zasláno ZV OSŽ při LEGIOS Loco a HMS. Jednání odborů s insolvenční správkyní přineslo změnu, týkající se vstupu předsedy ZO OSŽ do areálu firmy. V současné době se obnovuje výroba v tomto areálu. Další vývoj situace je v rukách právníků. Necháváme na Vás čtenářích posouzení situace, která v Lounech již několik let panuje.

Podrobnější informace naleznete na webovém portálu Justice.cz

(<https://isr.justice.cz/InsSpravci/public/detailFyzOs.jsp?osoba=27399&zvlastni=true>).

Mítinku, který uspořádala společnost LEGIOS Loco, se zúčastnili Miroslav Novotný, Bc. Renata Dousková a Pavel Štiller

Ilustrační foto: Jan Buchta

Zamotaná historie lounské vagonky

* Společnost byla založena v roce 1992 pod názvem Lostr. * Pod touto značkou či pod značkou Lounské strojírny (LOSTR) firma podnikala až do roku 2010. Tehdy byla přejmenována na Legios. * Společnost 20. března 2013 přestěhovala své sídlo do Českých Velenic. Budějovický soud určil insolvenčním správcem Iva Halu. Od 16. září 2015 jej nahradila Petra Hýsková. * Návrh na zahájení insolvenčního řízení na společnost HMS podala v říjnu 2013

Pokračování na str. 2

V

ážené kolegyně, vážení kolegové,

vedení NeRV OSŽ pro vás připravilo školení, na které vás srdečně zve. Školení je určeno pro funkcionáře ZO OSŽ republikového výboru a je schváleno Ú OSŽ. Školení proběhne ve dnech **10. až 13. září 2019** v rekreačním zařízení OSŽ – **CHATA LESNÍ Kořenov**.

Příjezd do místa jednání si zajistíte tak, abyste do místa ubytování dorazili 10. září do 18 hodin.

Stravování a ubytování je zajištěno v uvedeném rekreačním zařízení.

Svoji účast na semináři potvrďte nejpozději **do 29. srpna 2019** na e-mailové adresy

místopředseda NeRV OSŽ Bc. Renata Dousková:

e-mail renata.douskova@osz.org

nebo Miroslav Novotný:

miroslav.novotny@osz.org

Pro své uvolnění využijte ustanovení § 203 odst. 2 písm. c) zákoníku práce v platném znění.

Program:

Hospodaření ZO OSŽ

Lektor: Zdeněk Görner

Úloha odborové organizace na úseku BOZP

Pracovní úrazy a odpovědnost

zaměstnavatele – BOZP

Lektoři: JUDr. Petr Kožmín,

Dana Žáková

Základy vedení kolektivního

vyjednávání, taktika a strategie

Lektor: Miroslav Novotný

KAUZA LOUNY POKRAČUJE

Dokončení ze str. 1

Všeobecná úvěrová banka (VÚB), která registrovala pohledávku přes 235 milionů korun. Do konce října se společnost stihla přejmenovat na Industry Plant LG. * Od 17. března 2014 je firma v obchodním rejstříku vedena jako Heavy Machinery Services (HMS). * O pouhé čtyři dny později, 21. března 2014, bylo s HMS zahájeno insolvenční řízení. * Koncem června zamítl krajský soud v Českých Budějovicích reorganizaci společnosti HMS, která je předním českým výrobcem železničních nákladních vagonů a výrobcem náhradních dílů pro ně, a 26. června 2019 ji poslal českobudějovický samosoudce Zdeněk Strnad do konkurzu.

Firma v insolvenci dle něj budila pochyby o poctivosti svých záměrů. HMS označila verdikt za porušení práva a chce se proti rozhodnutí odvolat. * Insolvenční správkyňe Hýsková v pondělí 8. července oznámila, že pronájem areálu lounské vagonky svěřila firmě DAKO-CZ.

Společné tiskové prohlášení insolvenční správkyňe společnosti Heavy Machinery Services Petry Hýskové a společnosti DAKO-CZ:

Společnost DAKO-CZ, člen průmyslové skupiny CSG a jediný český výrobce brzdových systémů pro kolejová vozidla, si pronajala od insolvenční správkyňe část lounské vagonky Heavy Machinery Services (HMS) a uzavřela

s ní smlouvu o spolupráci. V jejím rámci DAKO-CZ využije areál lounského podniku a bude v něm nadále provozovat výrobu vagonů. Cílem je záchrana lounské vagonky, tradičního podniku českého železničního průmyslu, který upadl 26. 6. 2019 do konkurzu. V projektu záchrany HMS společnost DAKO-CZ podporují dva silní partneři a současně její akcionáři: Tatravagónka Poprad a Budamar Group.

Spasí vagonku zbrojař?

Věřitelé HMS, celkem jich je 322, přihlásili pohledávky za téměř 3,3 miliardy korun. Schůzi věřitelů soud svolal na 21. srpna 2019.

Odbory a ekonomika

Připravil Milan Sedlák

V prvním pololetí t. r. bylo slavnostně podepsáno Memorandum o budoucnosti železničního průmyslu v ČR mezi Radou vlády ČR pro výzkum, vývoj a inovace a Asociací podniků českého železničního průmyslu (ACRI)

Rovněž byla podepsána smlouva mezi Správou železniční dopravní cesty (SŽDC) a francouzskou SNCF Mobilités o tvorbě technických standardů pro projektování VRT v České republice a o spolupráci na přípravě výstavby vysokorychlostních tratí. Na snímku Michala Krále tento dokument podepisují generální ředitel SŽDC Jiří Svoboda a za SNCF Mobilités Agnès Romatet-Espagne, Chief International Development Officer

SPOLEČNOST LEGIOS LOCO NA SEBE PODALA INSOLVENČNÍ NÁVRH

Jeden z největších výrobců vagonů v České republice, o jehož kauze a jejím vývoji postupně informujeme, míří do insolvence. Městský soud v Praze už zahájil insolvenční řízení. Společnost Legios Loco návrh na sebe podala sama, důvodem jsou spory o klíčový závod firmy v Lounech.

Areál v Lounech patří společnosti Heavy Machinery Services (HMS), která je v konkurzu, Legios Loco ho má dlouhodobě v pronájmu. Insolvenční správkyňe HMS Petra Hýsková ale dala Legiosu výpověď a areál pronajala společnosti DAKO-CZ patřící do skupiny Cze-

choslovak Group Jaroslava Strnada. Podle Legios Loco byla výpověď firmy z areálu neoprávněná. Legios Loco popírá své stanovisko i usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích z 12. července, podle kterého má firma v Lounech stále platnou nájemní smlouvu.

„Dlužníková finanční situace je v současné chvíli neuspokojivá, a to zejména díky činnosti insolvenční správkyňe HMS, která mimo jiné zablokovala a brání nakládání s dokončenou a rozpracovanou výrobou a zásobami nacházejícími se v areálu,“ uvedla firma v insolvenčním návrhu, v kterém žádá o povolení reorga-

nizace. Firma s kyperským majitelem Kirosum Limited uvedla, že má aktuálně závazky přes 510 milionů korun. V usnesení o úpadku HMS soud dospěl k závěru, že HMS i Legios Loco patří Františku Savovovi.

Legios Loco chce, aby soud povolil reorganizaci firmy. Ta by měla více ochránit firmu, která kromě Loun má své závody v Horním Slavkově, Nymburce a Českých Velenicích. Firma loni vyrobila 1039 nákladních vozů, letos očekávala produkci 1435 vagonů. DAKO-CZ uvedlo, že chce pokračovat v tradici lounské vagonky.

VÝZNAMNÁ KONFERENCE O ZKVALITNĚNÍ KOLEJOVÉ DOPRAVY

Na jaké strategické cíle se zaměřuje Správa železniční dopravní cesty, poukázal na II. odborné konferenci časopisu NŽT náměstek generálního ředitele SŽDC pro modernizaci dráhy a místopředseda rady vydavatele NŽT Ing. Mojmír Nejezchleb. Vlevo hlavní inženýr projektu trakční vedení společnosti SUDOP BRNO a předseda rady vydavatele NŽT Ing. Jiří Pelc, vpravo členové rady vydavatele NŽT Ing. Pavel Šťastný, obchodní ředitel společnosti Chládek a Tintěra, Ing. Antonín Blažek, Ph.D., technický ředitel společnosti Enteria a Ing. Jaroslav Grim, Ph.D., předseda muzejní rady expozic sdělovací a zabezpečovací techniky v Hradci Králové a Děčíně

Koncem května se již podruhé sešli příznivci kolejové dopravy v lednickém hotelu Galant, aby se aktivně zúčastnili mezinárodní akce, II. odborné konference časopisu Nová železniční technika. Byla mezi nimi řada významných hostů.

V loňském roce redakce přišla s nápadem, jak provázat novinky v kolejové dopravě s historií, od které se každé vylepšování, každé zkvalitňování, každý vývoj a inovace či převratné vynálezy odvíjejí. A tak se NŽT stala mediálním partnerem Nadace Okřídlené kolo a Muzejních expozic sdělovací a zabezpečovací techniky v Hradci Králové a Děčíně. Proto organizátoři letos rádi přivítali představitele Nadace OK, předsedu představenstva Martina Vavrečku a ředitele nadace Zdeňka Vysloužila.

Nabitý program zahrnoval 14 přednášek, což bohužel umožňovalo jen minimální diskuzi, ale jejich výběr dokonale obohatil konferenci zkušenostmi přítomných zástupců firem a společností, zabývajících se kolejovou dopravou a problematikou okolo ní.

Mezi účastníky konference zavítali vpředu zleva náměstek ředitele SŽDC OŘ Brno a člen redakční rady NŽT Ing. Pavel Šprdlík, Ing. Petr. Kaván, Ph.D. ředitel společnosti Eurosignal, generální ředitel AŽD Praha Ing. Zdeněk Chrdle, MBA a Ing. Josef Krejčíř, nezávislý odborník a člen redakční rady NŽT

Fotografie k článku: Jan Buchta

Významnou přednášku o aktuální problematice, a to o ETCS na vysokorychlostních a lokálních tratích a jejich další koncepci, přednesl generální ředitel AŽD Praha Ing. Zdeněk Chrdle, MBA.

Bližší informace získáte na facebookových stránkách časopisu Nová železniční technika, nebo na jejich www stránkách.

OD ČERVENCE 2019 JE KARENČNÍ DOBA ZRUŠENA

Od začátku července je zrušena tzv. karenční doba, náhrada mzdy tak opět náleží již od prvního pracovního dne pracovní neschopnosti. Netýká se to přitom jen stálých zaměstnanců, ale i některých brigádníků.

Týká se to i práce na některou z pracovních dohod. Podmínkou je však účast na nemocenském pojištění, což znamená mít příjem, ze kterého se platí sociální pojištění.

V prvních 14 dnech pracovní neschopnosti tak náleží zaměstnanci náhrada mzdy, kterou vyplácí zaměstnavatel, a to již od prvního dne pracovní neschopnosti.

Od 1. července také odvádí zaměstnavatelé za zaměstnance 24,8 procenta z vyměřovacího základu na sociální pojištění, tedy o 0,2 procenta méně než doposud. Nižší sociální pojištění se přitom platí i z dohod o provedení

práce a pracovní činnosti, pokud hrubá měsíční odměna zakládá účast na pojištění.

Náhrada mzdy se vypočítává z průměrného hodinového výdělku. Při výpočtu náhrady mzdy dochází k redukcí a nepřímo je stanovena maximální výše náhrady mzdy, která činí 189 korun za hodinu. Proplácení prvních tří dnů nemoci je tak značná finanční pomoc pro nemocného zaměstnance.

U DOHOD O PRACOVNÍ ČINNOSTI NENÍ NÁROK NA DOVOLENOU

Při uzavření dohody o pracovní činnosti, která podle zákoníku práce (zákon. č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů) má svá specifika a mírnější ochranu osoby, která takovou dohodu uzavírá, a proto se nejedná se o pracovní poměr.

Dohoda o pracovní činnosti se uzavírá v případech, kdy rozsah práce nepřesahuje v témže kalendářním roce 300 hodin a zároveň není možné vykonávat práci v rozsahu překraču-

jícím v průměru polovinu stanovené týdenní pracovní doby.

Musí v ní být uveden popis sjednané práce, rozsah pracovní doby a doba, na kterou se dohoda uzavírá. Ta musí být uzavřena písemně. Vzhledem k ustanovení § 77 však z této dohody neplyne nárok na dovolenou, odstupné a další skutečnosti, které u pracovního poměru jsou v zákoně upraveny.

Skončení právního vztahu založeného do-

hodou o pracovní činnosti se ukončí buď dohodou stran, nebo výpovědí, která však nemusí ze strany zaměstnavatele obsahovat výpovědní důvod a pro oba subjekty platí zkrácená patnáctidenní výpovědní doba.

Ovšem je třeba tuto informaci ještě doplnit tím, že je na libovůli, respektive dobré vůli firmy, u které je dohoda o pracovní činnosti uzavřena, zda dovolenou takovému pracovníkovi poskytne či ne. Zákon to neupravuje.

VLAKY V EJPOVICKÝCH TUNELECH NESMÍ ZVÝŠIT RYCHLOST NA 160 KILOMETRŮ

Vlaky v Ejpovických tunelech nesmí zatím jezdit rychlostí 160 kilometrů v hodině, na kterou jsou projektovány. Odkládá se tím i zavedení dvousetkilometrové rychlosti. Důvodem jsou výsledky pantografových zkoušek, které nedopadly přesvědčivě.

Podle výsledků testů jsou statické parametry trakčního vedení (klikatost, výšky, sklony) v pořádku, ale u dynamických parametrů se vyskytují problémy se vzájemnou interakcí mezi trakčním vedením a měřicím sběračem.

V tunelu se aktuálně může jezdit pou-

ze rychlostí 120 kilometrů v hodině. Vzhledem ke stísněným prostorovým podmínkám bylo v tunelu navrženo trolejové vedení o snížené výšce sestavy, bez přídatných lan a se shodnými, poměrně krátkými rozpětími. Kvůli použití mechanizované ražby, která neumožňuje zřizování výklenků pro kotevní závaží, je vedení napínané pružinami typu Tenzorex.

Pro SŽDC jde o první zkušenost s jednokolejovým tunelovým tubusem takové délky a světlosti, jehož rozměry mají při vyšších rychlostech vliv na aerodynamické chování projíždějící soupravy vůči okol-

ním pevným zařízením. Navíc se jedná z důvodu geometrických parametrů tubusu tunelu o speciálně upravenou sestavu trakčního vedení, která je odlišná od běžně používané sestavy trakčního vedení na trakční soustavě 25 kV AC 50 Hz.

Kvůli nepříznivým výsledkům dojde k oddálení plánové pantografové zkoušky rychlostí 200 km/h, která se měla uskutečnit v průběhu července rakouskou měřicí soupravou. S ohledem na vytíženost měřicí soupravy nebude pravděpodobně možné realizovat tyto zkoušky ještě v letošním roce.

GLOSA Miroslava Novotného

Vedoucí je vždy autoritou, ať je na jakémkoli stupni řízení. Podřízení by měli mít úctu k této autoritě, avšak podle toho, jakou si vedoucí zaslouží

Získávání autority je dlouhodobý proces. K opravdové autoritě nebo vážnosti se lze dopracovat trpělivostí, pracovitostí, prozíravostí odvahou a sebevědomím.

Pokud se vám podaří dosáhnout vážnosti, pak s ní musíte umět nakládat. Nesmíte ustrnout v odborném vývoji a naopak se v tomto směru zdokonalovat. Podřízení by to měli vědět.

Zároveň ale musíte být přísní vůči těm, kteří si takový postoj zaslouží. Právě kvůli těm slušným poctivým a pracovitým nesmíte brát ohledy na ty druhé. Vždy si úctu získáte tehdy, pokud neděláte podrazy, když se dokážete zastat, nevymlouváte se, ale čelem se stavíte k problémům.

Projevem osobní úrovně je přiznat si chybu. Filosofie „kam vítr, tam plášt“ je zřetelným projevem slabosti. Dobrou práci vyzvedávejte před všemi a chyby řešte mezi čtyřma očima.

Konfliktní situace jsou součástí pracovního života proto, že kolektiv tvoří jedinci různých po-

vah a charakterů. Konflikt na pracovišti zpravidla ukáže, jaký kdo je, protože ve vypjatých chvílích, kdy se tak říká „láme chleba“ se lidé málokdy dokážou kontrolovat. Nechte je, ať se projeví a takto získaný obrázek se vám v budoucnu může hodit. Právě schopností sebekontroly by se měl vedoucí za všech okolností odlišovat. Vztít rozum do hrsti, nenechat se unést, rozvažovat slova. To jsou situace, kdy vedoucí musí projevit své kvality, protože to podřízení a právem očekávají.

Nesmíte se však klamat iluzí, že si Vás budou vážit skutečně všichni. Jak říkali naši předkové „není na světě člověk ten, co by se zalíbil lidem všem“. Pokud dáte někomu správně pocítit tvrdou ruku, pak jsou možné v podstatě dvě reakce:

○ Podřízený si uvědomí svoji chybu a přijme váš postup jako poučení;

○ Podřízený se díky své povaze zatvrdí a kudy

bude chodit, tam Vás bude pomlouvat.

S těmi druhými nic nenaděláte, řešením bývá zpravidla rozchod. Tito lidé pro své osobní vlastnosti nikdy nepřekročí svůj stín a nestanou se opravdovými autoritami či osobnostmi. Ke skutečným autoritám se chovají tak, že je přehlížejí, znevažují a snižují u těch, kteří jsou ochotni jim naslouchat.

Opravdová osobnost nikdy nezmění správně zvolenou strategii, ať jsou vnější tlaky jakékoli. Je těžké nepodlehnout nepřejícímu okolí. Plody za vytrvalost a vynaloženou námahu však rozhodně za to stojí. Každý „lídr“ by měl vždy být budujícím, tvořícím a rozvíjícím.

Ve zběsilém tempu doby bychom neměli zapomínat na pokoru a měli bychom ji chápat jako jednu z nejdůležitějších lidských vlastností a hodnot.

Důchod na dohled

Současní padesátníci a šedesátníci si uvědomují, že se jim důchodový věk blíží. Nejčastěji na stáří spoří prostřednictvím úložek v tzv. třetím pilíři. Dalšími konzervativními produkty jsou běžný či spořicí účet a stavební spoření

Průzkum poukázal na velkou finanční konzervativnost starší generace Čechů. Lidé ve věku 50 až 65 let si sice na stáří, tedy dobu, kdy odejdou do penze, spoří, využívají však především produkty s nízkým, resp. nulovým zhodnocením.

Bezkonkurenčně nejvíce využívanými jsou produkty třetího pilíře, tedy penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření. Pro tvorbu rezerv na stáří je využívají čtyři z pěti oslovených. Téměř dvě třetiny z tisícovky oslovených Čechů starších 50 let peníze na důchod ukládají na běžné či spořicí účty. Spořicí či dokonce běžný účet pro tvorbu rezervy na důchod se však jeví jako velmi špatné rozhodnutí. Kvůli nízkému až nulovému úročení, které rozhodně nepokryje inflaci, peníze každý rok ztrácí na kupní síle. Kupní síla sta tisíc korun za dvacet let klesne asi o třetinu.

Z odchodu do důchodu si hlavu nedělají

Průzkum také ukázal, že budoucí čeští penzisté nemají nijak zásadní obavy z finančních dopadů odchodu do důchodu. „Nějak bylo, nějak bude“. Obavy nemá skoro každý sedmý oslovený, cítí se být finančně zajištěn na několik let dopředu.

Čtvrtina lidí ve věku 50 až 65 let však bezstarostnost většiny oslovených nesdílí. Mají velké obavy, že si i v době zaslouženého odpočinku budou muset přivydělávat, aby pokryli své základní potřeby.

Příjmová chudoba ohrožuje

Podle Českého statistického úřadu je hranice příjmové chudoby stanovena na 11 693 korun. Pro řadu domácností může být fatální i nečekaný výdaj ve výši zhruba deset tisíc korun. Ke konci roku jsme v tuzemsku měli 2 410 080 starobních důchodů. Průměrná výše starobní penze byla na konci roku 2018 celkem 12 418 korun. Na průměrný důchod rozhodně nedosáhnou všichni penzisté.

Zjištění, že každý sedmý oslovený nemá vůbec ponětí, v jakém stavu se nacházejí jeho finance nyní, natož jak to bude po odchodu do důchodu, je alarmující.

Stáří a odchod do důchodu s sebou nese i různé obavy starší generace, čehož se Češi obávají úplně nejvíce? Výrazně nejvíce převládá

jí nemoci a s nimi spojená závislost na pomoci druhých. S velkým odstupem následuje obava ze samoty, ze ztráty partnera.

M.N.

Od července platí změna ve výpočtu čisté mzdy

Výpočet čisté mzdy 2019: Kolik nakonec dostanete na účet? Změna u daně z příjmu fyzických osob. Zaměstnanci je z hrubé mzdy jeho zaměstnavatelem sraženo sociální pojištění a zdravotní pojištění

Výše pojistného placeného zaměstnavatelem se nemění a činí 6,5 procenta na sociálním pojištění a 4,5 procenta na zdravotním pojištění. Záloha na dani z příjmu fyzických osob se počítá ze superhrubé mzdy, tj. hrubé mzdy zvýšené o povinné pojistné placené zaměstnavatelem. Superhrubá mzda se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru.

Od července platí změna ve výpočtu čisté mzdy. Ta nepatrně stoupne od 1. 7. 2019, kdy se snižuje povinné pojistné placené zaměstnavatelem za zaměstnance o 0,2 procenta. Mzdové náklady zaměstnavatelů se nepatrně sníží a zaměstnancům stoupne čistá mzda, neboť daň z příjmu se počítá ze superhrubé mzdy. Zaměstnavatelé odvádí za zaměstnance sociální pojištění a zdravotní pojištění. Sazba sociálního pojištění placeného zaměstnavatelem se od července snižuje z 25 procent na 24,8 procenta. Sociální pojištění placené zaměstnavatelem v sobě zahrnuje od července nemocenské pojištění (2,1 procenta), důchodové pojištění (21,5 procenta) a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (1,2 procenta). Důvodem nižší sazby souhrnného sociálního pojištění je snížení sazby nemocenského pojištění z 2,3 procenta na 2,1 procenta z důvodu zrušení karenční doby u výplaty náhrady mzdy za první tři dny pracovní neschopnosti. Sazba zdravotního pojištění se nemění a činí stále 9 procent. Mzdové náklady zaměstnavatele však neklesnou nijak zásadně.

Praktický příklad: Zaměstnanec Michal má hrubou mzdu 40 000 korun. Ve výplatě za červen odvede zaměstnavatel na sociálním pojištění za zaměstnance 10 000 korun (40 000 korun x 25 procent). Ve výplatě za červenec odvede zaměstnavatel na sociálním pojištění 9 920 korun (40 000 korun x 24,8 procenta). Mzdové náklady zaměstnavatele pana Michala meziměsíčně poklesnou o 80 korun.

Praktický příklad: Pan Kamil má hrubou mzdu 31 000 korun. Při výpočtu daně z pří-

jmu fyzických osob uplatňuje pouze základní daňovou slevu na poplatníka ve výši 2 070 korun. Jak vysoká bude záloha na dani z příjmu fyzických osob za červen a jak vysoká bude za červenec? Superhrubá mzda za červen činí 41 600 korun (31 000 korun x 1,34, zaokrouhleno na stokoruny nahoru). Záloha na dani z příjmu fyzických osob za červen činí 4 170 korun (41 600 korun x 15 procent - 2 070 korun). Superhrubá mzda za červenec bude 41 500 korun (31 000 korun x 1,338, zaokrouhleno na stokoruny nahoru). Záloha na dani z příjmu fyzických osob za červenec bude 4 155 korun (41 500 korun x 15 procent - 2 070 korun). Čistá mzda pana Kamilovi stoupne pouze o 15 korun, a to z důvodu nižšího odvodu na dani z příjmu fyzických osob.

Některí zaměstnanci budou mít vypočtenou zálohovou daň z příjmu stejně vysokou, neboť superhrubá mzda se zaokrouhluje na stokoruny nahoru a i po snížení ji mohou mít stejně vysokou.

Například při hrubé mzdě 30 000 korun bude superhrubá mzda za červen i červenec stejně vysoká, a sice 40 200 korun.

M.N.

Syndrom opěrky hlavy

Dochází při něm při dopravních nehodách k prudkému vychýlení hlavy do krajní polohy – většinou k nepřirozenému záklonu a předklonu, ale i do jiných směrů

Při takovém vychýlení se krční páteř a svaly v této oblasti protáhnou o několik centimetrů a snadno se poraní. Jejich pohyb připomíná švihnutí bičem.

Uvedu příklad: Řidič si všiml chodce, který vešel na přechod, na poslední chvíli. Prudce šlápl na brzdy. Auto za ním do něj narazilo. Nikomu se nic vážného nestalo. Řidiče bolela trochu hlava. Po nárazu zezadu, který nečekal, se mu prudce zaklonila a předklonila. Opěrku hlavy měl příliš nízkou. Po třech nedělích se však u řidiče objevily zvláštní problémy. Neostře jakoby dvojité vidění, také ho začaly trápit závratě, měl problémy s udržení rovnováhy a cítil mravenčení v pažích. Potíže neustopovaly celé týdny. Teprve speciální přístroj při vyšetření prokázal, že zdánlivě lehká nehoda měla přece jen následky. Počítač odhalil odchylky od správného postoje pacienta a pomohl lékaři určit, kterou oblast páteře a svalů kolem ní úraz zřejmě zasáhl. Muž dostal rehabilitační límec, léky, které pomáhají zabránit poškození nervů, a zahájil rehabilitaci. Během

tří měsíců byl bez potíží. Jak mohl dopadnout, ukazuje případ manažerky, které nedal na křivozatce přednost kamion a naboural do jejího auta z boku.

Přišla po čtyřech letech o francouzské holi, protože měla problémy se závratěmi, a tedy s udržení rovnováhy. Život jí ztrpčovaly i bolesti hlavy a ramene, společně s únavou. Přidaly se také oční potíže. Žena musela opustit svou práci, invalidní důchod však nedostala. Klíčové je přijít včas. V té době, kdy se dostala do rukou lékařů, byly už její potíže bohužel chronické a změny na poškozených místech trvalé. Ideální je, když pacient přijde k lékaři dva až tři týdny po nehodě. Tehdy mu obvykle lze pomoci nejvíce. Když přijde po půlroce nebo po roce, jsou jeho šance na úspěšné vyléčení velmi malé. Zhruba 10 až 15 procent postižených lidí mívá celoživotní následky. Většinou zbytečně, protože nepřišli včas. Jedním z častých důvodů, proč řidiči mají sklon následky nehody podceňovat, bývá i to, že k nim dojde v malých rychlostech. Záludné na „opěrkovém syndromu“ je to, že se poranění často nedají zjistit pomocí CT, magnetické rezonance, rentgenu a dalších běžných vyšetření. Nejsou na nich vidět žádné problémy. Budiž dojem, že pacient je v pořádku. Úraz většinou naruší pouze funkci měkkých tkáňových struktur: svalů a plotének. Nezpůsobí v nich ale žádné viditelné změny, které se dají diagnostikovat klasickými metodami. Pak může být problém, jak pacienta léčit, protože není jasné co. Na postiženého se navíc mnozí lékaři, a zejména členové posudkových komisí, dívají jako na hypochondra nebo simulantu. Speciální přístroje na měření správného postoje však dokážou včas odhalit následky opěrkového syndromu.“

Tento přístroj by měli mít vyškolení lékaři k dispozici v každé krajské nemocnici, tak jak to je v zahraničí. Například v Německu, Francii a dalších zemích.

Dobrou prevencí je to, když si nastavíme v autě opěrku hlavy do správné výšky a polohy. Její horní hrana by měla být o něco výš než hlava a vzdálenost mezi ní a opěrkou by neměla být větší než pět centimetrů.

M.N.

CZ LOKO dodal prototyp zmodernizované lokomotivy pro ČD Cargo

Společnost CZ Loko z České Třebové dodala ČD Cargo první prototyp modernizované posunovací lokomotivy. Je to první ze série objednaných 50 strojů. Jedná se o modernizaci lokomotivy ze 70. a 80. let. Od začátku projektu úzce firma spolupracuje i s mnoha odborníky ČD Cargo. Výsledné vozidlo pak reflektuje jejich technické a provozní požadavky.

Společnost ČD Cargo má zhruba 200 lokomotiv původní řady 742, které lokomotivka ČKD vyrobila v letech 1977 až 1986. Stárnu-

tí strojů, nedostatek náhradních dílů, vysoká spotřeba nafty a oleje a nevyhovující pracovní podmínky pro obsluhu vedly dopravce k vypsání tendru na modernizaci. Zatímco zásoby náhradních dílů původních motorů ČKD nenávrtně ubývají, CZ LOKO garantuje dodání jakéhokoliv běžného dílu pro motory CAT do 24 hodin. Zásadní zlepšení pak přinese modernizace zejména v traťové službě, což je dáno novým uspořádáním kapot s vyvýšenou kabinou strojvedoucího, zvýšením výkonu z původních 883 na 1000 kW a také instalací jednotného evropského vlakového zabezpečovače ETCS.

Lokomotiva EffiShunter s označením 742.711 bude národním dopravci sloužit k posunu vagonů. Tato modernizovaná lokomotiva má online monitoring a diagnostiku, kamerový systém, vícečlenné řízení, bezpečnostní a zabezpečovací zařízení a prošla sérií testů na zkušebním okruhu ve Velimi.

M.N.

Čerpání dovolené aneb jak dát práci vale bez starostí.

Krácení dovolené

Zákoník práce je v Česku stanovena minimální doba dovolené v rozsahu čtyř týdnů, v praxi mnozí zaměstnavatelé poskytují jako oblíbený firemní benefit dovolenou nad zákonné minimum.

Jak je to s dovolenou při práci po část roku, při dlouhodobé nemoci nebo při čerpání mateřské dovolené?

Zaměstnanec, jenž pracuje pro svého zaměstnavatele nepřetržitě alespoň 60 dní v kalendářním roce má nárok na dovolenou za kalendářní rok, případně za její poměrnou část, pokud pracovní poměr netrval nepřetržitě po dobu celého kalendářního roku. Poměrná část dovolené potom činí za každý kalendářní měsíc nepřetržitěho trvání téhož pracovního poměru jednu dvanáctinu dovolené za kalendářní rok. Dovolena zaměstnanců zaměstnavatelů taxativně vyjmenovaných v zákoníku práce v § 109 / zaměstnanci státu, územních samosprávních celků činí 5 týdnů, u pedagogických a akademických pracovníků vysokých škol 8 týdnů v kalendářním roce.

Příklad: Smlouva na dobu určitou

Paní XYZ má uzavřenu pracovní smlouvu na dobu určitou, která vyprší k 31. 8. 2019. Po skončení smlouvy na dobu určitou nebude již u zaměstnavatele pracovat. Roční nárok na dovolenou činí 25 dní. Za rok 2019 má paní XYZ nárok pouze na poměrnou část dovolené, a to v rozsahu 16,5 dní dovolené (25: 12 x 8 měsíců). Nárok na dovolenou se zaokrouhluje na půldny.

Příklad: Nástup po studiu

Pan XYZ řádně ukončil studia na vysoké škole a od 1. srpna nastoupí do svého prvního zaměstnání na hlavní pracovní poměr. Zaměstnavatel poskytuje dovolenou pouze v zákonném minimu 4 týdnů. Za rok 2019 bude mít pan XYZ nárok na poměrnou dovolenou v rozsahu 8,5 dní. Za prvních 100 zameškaných dnů či směn se dovolená krátí o jednu dvanáctinu a za každých dalších 21 takto zameškaných pracovních dní či směn opět o jednu dvanáctinu. V případě zameškání 130 pracovních dní se tedy provádí krácení v rozsahu 2/12, musí se ukončit vždy celý interval pro krácení, nikoliv pouze započítat další interval. Při krácení dovolené dle § 223 zákoníku práce musí být zaměstnanci, jehož pracovní poměr k témuž zaměstnavateli trval po celý kalendářní rok, poskytnuta dovolená alespoň v délce dvou týdnů. Zaměstnavatel krátí zaměstnanci roční dovolenou, na kterou má nárok, pouze z důvodů, které vznikly v tomto roce.

Příklad: Pracovní neschopnost

Pan XYZ byl v pracovní neschopnosti celý leden a únor 2019. Do konce roku 2019 však již odpracuje všechny dny. Dovolena za rok 2019 nebude panu XYZ krácena, neboť krácení z důvodu nemoci se provádí, jakmile je z důvodu nemoci zmeškáno v práci alespoň 100 dní. Z důvodu kratší nemoci se tedy roční dovolená nekrátí.

Mateřská se hodnotí, jako odpracovaná doba. Do odpracované doby hodnocené pro nárok na dovolenou se počítá i doba čerpání mateřské dovolené. V praxi je tedy vhodné, aby si maminka požádala o dovolenou ihned po skončení mateřské dovolené. Mateřská dovolená náleží zaměstnankyni v rozsahu 28 týdnů, v případě narození dvou a více dětí v rozsahu 37 týdnů. Mateřskou dovolenou nastupují zaměstnankyně šest až osm týdnů před očekávaným dnem porodu.

Příklad: Mateřská dovolená

Při mateřské paní XYZ nastoupila na mateřskou dovolenou v dubnu 2019. Paní Monika bude mít tedy nárok na celou roční dovolenou za rok 2019, o kterou požádá svého zaměstnavatele ihned po skončení mateřské dovolené.

M.N.

Pokrušnohorská magistrála zrychlí za dvě miliardy

Správa železniční dopravní cesty (SŽDC) již uzavřela smlouvu s vítězným sdružením. Zakázku vyhrálo za 1,912 miliardy Kč bez DPH sdružení firem Strabag Rail, OHL ŽS a Monzas. Součástí zakázky je kompletní přestavba stanice Oldřichov u Duchcova. Dojde k vybudování nových vnějších nástupišť směrem na Bilinu. Tím se cestujícím zkrátí přístupové trasy. V Oldřichově zároveň vznikne podchod pod tratí, který propojí dvě části města. Jde o další velkou akci v Podkrušnohoří. Už od jara běží modernizace trati z Oldřichova do Litvínova, Úsekem Oldřichov u Duchcova – Bilina začíná kompletní obnova celé tratě mezi Ústím nad Labem a Chebem.

M.N.

PRŮZKUM NÁJEMNÍHO BYDLENÍ

V pronájmu nebo na kolejkách bydlí v Česku více než 40 procent lidí od 18 do 30 let. Ve vlastním bytě nebo domě jich bydlí 23 procent, u rodičů přibližně třetina. Vyplyvá to z průzkumu realitní společnosti Residomo a agentury STEM/MARK. Podle 60 procent dotazovaných je ideální věk pro osamostatnění mladých lidí v průměru 22,5 roku. Mladí lidé jednoznačně touží po samostatnosti, svobodě a životě podle svých pravidel, ale vše závisí na jejich vlastní ekonomické soběstačnosti a na vztazích v rodině. Více než 80 procent dotázaných mladých lidí, kteří bydlí u rodičů, uvedlo, že důvodem jsou finance a že budou moci odejít, až budou mít dostatečný příjem.

Zároveň 93 procent lidí od 18 do 30 let souhlasí s tím, že pokud bydlí u rodičů, budou finančně přispívat na chod společné domácnosti. Takzvaný mama hotel, kdy potomek s vlastními příjmy bydlí stále s rodiči a na chodu domácnosti se podílí jen minimálně, je pro většinu z nich nepřijatelný. Podle průzkumu odcházejí mladé ženy od rodičů dříve než muži. Za způsob, jak se osamostatnit, uvádějí respondenti často spolubydlení. Spolubydlení považují mladí lidé za běžnější ve větších krajských městech, tedy v Praze, Brně a Ostravě. V Praze a v Brně je nedostatek dostupného bydlení, naopak v Ostravě není problém sehnat malý byt. Na vesnicích a v malých městech se udržuje tradice rodinných a dvougeneračních domů. Mezi jednoznačné výhody spolubydlení patří podle „mileniálů“ kontakt s ostatními lidmi, společnost přátel a také dělba práce při domácích pracích. Přínos spolubydlení spatřují i ve zvýšení nebo získání tolerance a respektu k ostatním. Naopak nejčastěji zmiňovanou nevýhodou je ztráta soukromí. Předností spolubydlení je podle něj příznivá cena, kdy spolubydlíci sdílí náklady a většinou platí za pokoj, nikoliv za celý byt. Zatímco ženy spíše preferují samostatný pronájem, mladým mužům většinou nevadí spolubydlení s více lidmi.

Sport – PROPOZICE

REPUBLIKOVÝ TURNAJ NEDRÁŽNÍCH V PÉTANQUE 2019

Odborové sdružení železničářů pořádá s organizačním zajištěním NeRV OSŽ Republikový turnaj nedrážníků v pétanque 2019.

Turnaj se koná v odpoledních hodinách dne 12. září na hřišti v objektu RZ Chata lesní Kořenov. Zahájení soutěže je v 16 hodin.

Ředitelkou turnaje je místopředsedkyně OSŽ Bc. Renata Dousková, sportovním ředitelem Miroslav Novotný, hlavním rozhodčím Oldřich Sobol a organizační pracovníky budou Jan Buchta a Tomáš Šlachta. Start je povolen pouze členům OSŽ..

Přihlášky:

emailem miroslav.novotny@osz.org

nebo renata.douskova@osz.org

U pozvánky pro členy NeRV OSŽ byla připojena **návratka**, kterou je možno rovněž použít.

OTEVŘENÝ OBLASTNÍ TURNAJ ŽELEZNIČÁŘŮ V KULEČNÍKU MUŽŮ A ŽEN PRO ROK 2019

České dráhy, a.s., ČD Cargo, a.s., SŽDC a Odborové sdružení železničářů pořádá Otevřený oblastní turnaj železničářů v kulečnicku mužů a žen pro rok 2019, který se koná 26. září 2019 od 10 hodin v Billiard centrum MSK, Kolbenova 38 E, Praha 9, Vysočany, cca 200 m od stanice metra Kolbanova.

(<http://www.billiardpraha.cz/kolbenka.html>)

Čestným ředitelem je Ing. Josef Maňas, přednost SŽDC PO Praha hl. n., ředitelem Bc. Renata Dousková, místopředsedkyně OSŽ, technickým ředitelem Jiří Vrážel, člen RSK OSŽ

Praha, hlavním rozhodčím Štěpán Hovorka, Billiard centrum MSK Praha, organizační pracovníky Josef Kotaška, Jaroslav Nastoupil a Miroslav Novotný, členové RSK OSŽ Praha.

Závazné přihlášky přijímá nejpozději do 23. září 2019 Jiří Vrážel na mail: vraj@centrum.cz a tel: 739011597 nebo 607008792 (pouze SMS).

Účastníci startují v době svého volna, bez nároku na refundaci mzdy.

Zaměstnanec SŽDC v přihlášce uvede své osobní číslo.

NEJRYCHLEJŠÍ NA SVĚTĚ...

Nejrychlejší trasou světa je letištní linka Maglev v Šanghaji. Do provozu byla uvedena v roce 2004. Vlak dosáhne rychlosti 350km/h za pouhé dvě minuty. Maximální naměřená rychlost dosažená při testech činí 501 km/h. Běžná provozní rychlost je 450km/h. Celý projekt využívá technologii „maglev“, kdy vlak levituje (vznáší se) nad tratí díky odpudivým účinkům magnetického pole.

Shanghai Maglev Train

NEJPOMALEJŠÍ NA SVĚTĚ...

Nachází se v Thajsku jihozápadně od Bangkoku. V průměru zde dosahují vlaky rychlosti 30km/h. Koleje totiž vedou skrz tradiční trh s ovocem a zeleninou. Několikrát denně musí trhovci sbalit slunečnice před blížícím se vlakem. Některé své výrobky posouvají dál od trati, jiné nechávají ležet na zemi a je překvapivé, že nic není poškozeno nebo zničeno. V době příjezdu vlaku se fronty rozestoupí, lidé mnohdy pár centimetrů od projíždějících vagonů čekají, až budou moci znovu nakupovat.

Maeklong Railway Market

Gigantický úkol

V ČÍNĚ OPRAVUJÍ VELKOU ZEĎ

Na zchátralé Velké čínské zdi na předměstí Pekingu dělníci s pomocí vápna upevňují kameny, které vypadly z této tisícileté stavby. Předchozí opravy totiž změnily části zdi a vyvolaly bouři hněvu na sociálních sítích.

Počasi, zub času a kroky milionů lidí zanechaly svou stopu na mnoha úsecích Velké čínské zdi, která byla budována mezi 5. stoletím před Kristem a 18. stoletím. Na části zdi venkovského předměstí Pekingu používají dělníci elektrický zdvihač, aby obrovský kámen vynesli vzhůru a zasadili jej do části zhroutěné zdi. Používají směs vody a vápenné malty přivážené na hřbetech oslů, aby kameny pospojovali. Někdy trvá až 45 minut, než se jim podaří zasadit jeden jediný kámen. Je to vyčerpávající a poměrně špatně placená práce: pouze 150 jüanů na den (asi 490 Kč). S touto částkou je ve městě obtížné vyjít, ale na venkově umožňuje slušný život. Tato metoda vyvolává v návštěvnících dojem, že je zeď původní, jako by nikdy nebyla opravována.

Na Velkou čínskou zeď se přijíždí ročně podívat asi deset milionů turistů. Nejde o souvislou stavbu od jednoho konce ke druhému, ale o komplex někdy velmi rozdílných ope-

nění postavených v různých obdobích. Od severovýchodu Číny až po poušť Gobi na severu země stojí části různých zdí na tisíce kilometrů: celkem se Velká čínská zeď táhne v délce asi 9000 kilometrů. V roce 2016 byl úsek starý 700 let na severovýchodě ve spěchu zrestaurován a cesta na vrcholu zdi umožňující průchod pěším byla celá pokryta cementem. Uveřejněné snímky na sociálních sítích mnoho lidí pobouřily. Na sociálních sítích se tak psalo o zrestaurovaném úseku jako o „práci lidí, kteří ani nedokončili základní školu“. Ministerstvo kultury a turistiky v reakci na to zveřejnilo za-

čátkem letošního roku nový plán, podle něhož by měly být zrestaurovány poškozené části, ale jen minimálně. Nový plán sice umožní zachovat původní vzhled. Za rok se to turistům pod nohama ale bude rozpadat. Návštěvnost je zde taková, že to tam vypadá jako v metru v době špičky. Čína proto od začátku června omezila počet turistů, kteří mohou na zeď, na 65 000 za den.

Vážené dámy a pánové,
dovolená je období příjemně prožitých letních dnů, odpočinku, návštěvy krásných míst, ale i lásky a někdy i náhodného vztahu a náhodného sexu a rizika, který s touto náhodou souvisí a může se projevit až po návratu domů.

Pohlavně přenosné nemoci (STD Sexually Transmitted Diseases) nebo STI (Sexually Transmitted Infections) tvoří širokou škálu onemocnění, **přenosných pohlavním stykem**.

První písemné záznamy o nich pocházejí z Číny, císař Ho-Ang-Ti mezi lety 2697–2597 př. n. l. sepsal knihu lékařských zásad, popisy výtoků a vředů na genitálu, jsou dány do souvislosti s pohlavním stykem. Egyptské záznamy kolem r. 1700 př. n. l. obsahují návody na přípravu mastí k ošetření nemoci genitálu a genitálních vředů. O pohlavních chorobách najdeme zmínku i v bibli, III. kniha Mojžíšova uvádí hygienická, preventivní a dezinfekční opatření při výtoku zřejmě kapavčitém. Exodus popisuje nejspíše syfilis (lues).

Tzv. ***klasické pohlavní choroby** tvoří pětice jednotek, jejichž **diagnostika, léčba i následná opatření jsou u nás dána zákonem – gonorrhoea, syfilis, ulcus molle, granuloma inguinale a lymphogranuloma venereum**. Léčba patří do rukou dermatovenerologa. ***Do širší skupiny pohlavně přenosných nemocí** řadíme infekce houbové, virové i parazitární, jako je **kandidiáza, herpes progeneralis, kondylomata, moluska, mykoplasmaové a chlamydiové infekce**. *Samostatnou jednotkou i kapitolou je **AIDS**.

Gonorrhoea – kapavka. Akutní hnisavý zánět primárně postihující sliznici urogenitálního traktu, může způsobit i zánět oční spojivky, rekta. *Původcem je bakterie Neisseria gonorrhoeae – diplokok s typickým tvarem kávového zrna, vysoce citlivý na vzdušný kyslík, světlo a chlad. Přenos je možný prakticky jen pohlavním stykem*. Inkubační doba 2–7 dní. Primárními místy infekce jsou genitálie, rektum. **Klinické projevy** – pálení a řezání při močení, hlenovitý až hnisavý výtok, někdy mohou být jen mírné ve formě tzv. „ranní kapky“, jindy vystupňované, s bolestmi. *U mužů rozlišujeme kapavku přední a zadní*, nejčastějšími komplikacemi přední kapavky je balanitida, fimóza, parafimóza (zánět žaludu a předkožky penisu, zúžení předkožkového vaku stažením předkožky přes žalud penisu a jejím zaškrcením), u zadní kapavky – prostatitida. Může dojít i k postižení dalších reprodukčních orgánů až následné neplodnosti. *U žen bývají příznaky často mírné až skryté*, může být postižena močová trubice, krček dělohy, pohlavní žlázy, přechod na peritoneum malé pánve. Onemocnění může mít i **extragenitální lokalizaci** (zánět spojivky či mandlí). Kapavčitá konjunktivitida vzniká u novorozence infekcí od matky v průběhu porodu, u dospělého pak znečištěnými prsty. **Léčba kapavky je povinná ze zákona**, podáváme celková antibiotika. Bohužel, v poslední době narůstá rezistence na ATB, nestačí terapie ambulantní, je nutná léčba infuzní při hospitalizaci.

Syphilis – příjice – lue. Chronické infekční onemocnění přenášené výhradně pohlavním stykem, výjimečně je možný přenos transplacentárně nebo krevní transfuzí. Vstupní branou infekce je jakákoli oblast kůže a sliznic, nejčastěji oblast ge-

nitálu, rektální a ústní sliznice. *Původcem je spirocheta Treponema pallidum*. Inkubační doba 9–90 dnů. **Klinicky** se projevuje **pestrou škálou příznaků**. Z hlediska infekčnosti **je dělíme na dvě stadia – časné (infekční) a pozdní (neinfekční)**. Běžně užívané starší dělení rozlišuje stadia tři. **Primární syfilis – I. stadium** – asi po 3 týdnech od nákazy vzniká v místě vstupu infekce primární afekt – **ulcus durum, tvrdý vřed** (červená skvrna, která se vyvyšuje a rozpadá do nebolestivého, tuhého vředu s povleklou spodinou). Asi pátý týden od infekce združí regionální uzliny a objevuje se pozitivita sérologických reakcí. Klinický obraz má různou intenzitu, neléčený vřed do 8 týdnů jizvy a nezanechává žádnou stopu, může být zaměněn s jinou nemocí nebo odeznít bez povšimnutí. Poté choroba pokračuje dál. **Sekundární syfilis – II. stadium** – asi 10 týdnů po nákaze, **organizmus je zaplaven treponematy**, objevují se zvýšená teplota, kloubní bolesti, únava, různé kožní vyrážky, lymfy, difúzní prořidnutí. Přidává se rozsáhlé zvětšení lymfatických uzlin, plaky na sliznicích, zánět v krku, na genitálu eroze až květákovité vegetace – **condylomata lata**. *Všechny slizniční projevy jsou velmi silným zdrojem infekce*. Postupně odeznívají a nastává období latence, klinicky němá fáze, kdy je diagnostika možná jen sérologicky. Do dvou let od nákazy bez ostré hranice přechází do latence pozdní, která trvá i řadu let. **Terciární syfilis – III. stadium** – nastupuje 5–30 let po infekci. *Je to orgánové postižení, jednoho orgánu*. Charakteristickým projevem je **specifický granulom – gumma** (tuhé růžové až purpurové hrboly různé velikosti a tvaru, mohou se rozpadat a vytvářet bizarní útvary). Nejčastěji postihují kůži, dlouhé kosti a lebku a vedou k zmrzačení, znetvoření. Dochází k postižení kardiovaskulárního, nervového systému (zánět aorty, aneurysma, třes končetin, bolest hlavy, porucha paměti a bludy, ztráta hluboké citlivosti). **Léčba je povinná za hospitalizace**. Terapeuticky je nejspolehlivějším preparátem **penicilin aplikovaný parenterálně**. **Provedení vyhledávacích testů na syfilis** je z preventivních důvodů zákonem požadováno – u dospělých do 65 let při každé hospitalizaci na jakémkoliv oddělení, nad 65 let při první hospitalizaci v kalendářním roce, u každé těhotné ženy 2x během gravidity, u všech dárců kostní dřeně, krve, orgánů a spermatu, u všech novorozenců z pupečnickové krve a samozřejmě opakovaně u všech pacientů s jakoukoliv pohlavní nemocí. **Vrozená syfilis – congenita** – vzniká intrauterinním přenosem nemoci z matky na plod.

Ulcus molle – měkký vřed. U nás vzácné onemocnění projevující se **genitálními vředy a tříselnými abscesy**. *Původcem je bakterie Haemophilus ducreyi*. Inkubační doba 3–5 dní. Poté se objevuje **bolestivý puchýřek**, který se rychle rozpadá do vředu s podminovanými okraji a snadným krvácením. Defekty jsou vícečetné, nejčastěji na penisu, u žen na genitálu nebo kolem konečníku.

Granuloma inguinale. **Chronické** mírně nakažlivé onemocnění tropických krajů s **pomalou progresí ulcerózně vegetujícími projevy**. *Vyvolavatelem je tyčinka Donovaniana granulomatis*. Inkubace 7–50 dní. Typický je **vřed na genitálu, nehojící se**, pomalu se zvětšuje a vyplňuje granulacemi. Šíří se do třísel, k perineu a análnímu otvoru.

Lymphogranuloma venereum – inguinale

Onemocnění časté v tropech a subtropích. *Původcem je Chlamydia trachomatis, sérotypy L1–3*. Inkubace 7–21 dní. Na genitálu vzniká malá **nebolestivá papulovezikula** (pupínek s puchýřkem), **rozpadá se do vřídka** velikosti čočky, který se rychle hojí a může zůstat nepovšimnut. Za jeden až několik týdnů dojde do mizných uzlin v tříselech. **Zvýšená teplota, třesavka, bolesti hlavy a kloubů, uzliny měkhou a tvoří se abscesy a píštěle**. U mužů se abscesy tvoří v průběhu mizných cév na penisu, praskají, vede k otoku genitálu. U žen dochází k zánětu tlustého střeva a zúžení konečníku.

Chlamydiové infekce ostatní. *Vyvolavatelem je opět Chlamydia trachomatis, ale sérotypy D–K*. Způsobují **nespecifický zánět močové trubice, kloubů, spojivek, střeva, u mužů zánět prostaty a nadvarlete, u žen zánět děložního hrdla, krčku, děložní sliznice, vejcovodů, pobřišnice**. Infekce může být v 50–80% asymptomatická. Diagnosticky je průkaz antigenu ve stěru ze sliznice močové trubice, čípku, sliznice.

Mykoplasmové infekce. U mužů způsobují zánět močové trubice se serózním výtokem a dysurickými obtížemi, prostatitidu, u žen vaginitidu.

Herpes genitalis. *Herpes simplex virus* má schopnost přetrvávat po primoinfekci v latentním stadiu v senzorických nervových gangliích, po provokačních faktorech se dostávají zpět do kůže a sliznic a vyvolávají nové příznaky. Na zevním genitálu se objevují **puchýřky rychle praskající do erozí, je výrazná bolestivost, zduření regionálních uzlin, teplota**.

Condylomata accuminata. Onemocnění vyvolané HPV (*Human papilloma virus*) genotypu 6 a 11. Viry napadají bazální buňky pokožky, povrchové vrstvy kůže při drobných kožních a slizničních poraněních s inkubací 1–20 měsíců. Projevují se **páplkami** barvy kůže nebo šedavé, šedorůžové, rozrůstají se **do květákovitých útvarů**.

Molluscum contagiosum. Časté onemocnění způsobené *poxvirem*. Nákaza se děje primárně většinou ve vlhkém prostředí (bazény, sauny) a dále se předává tělesným kontaktem. Objevují se lesklé narůžovělé polokulovitě papulky s centrální vkleslinou, z nichž lze vytlačit nažloutlou hmotu obsahující molusková tělíska. Projevy odeznívají i spontánně.

Scabies – svrab. Parazitární onemocnění vyvolané **roztočem zákožkou svrabovou**. Oplozená samička roztoče vniká do pokožky, vrtá chodbičky obsahující trus a vajíčka. Z nich se za 3–5 dní vylíhne larva a za 3 týdny dospělá zákožka. Přenos se děje tělesným kontaktem, ale i z lůžkovin či oděvu při nedostatečné hygieně. **Klinické projevy svědění**, které se zvyrazňuje večer po zahřátí na lůžku. Na kůži se objevují **načervenalé pupínky, drobné puchýřky, sekundární krusty, škrábance**. Projevy nacházíme v místech s tenčí kůží, prsa, mezprstní prostory rukou, předkožka, žalud, na místech zvýšeného tření – pas, axily. Je nutná velmi **důsledná hygiena včetně výměny lůžkovin, oděvu**.

Důležitá je prevence, myslete na to. Četnost onemocnění se zvyšuje.

Jak jsem se stal devizovým turistou v čase hlubokého socialismu, aneb konečně za železnou oponou

Na pařížském hřbitově jsou pochovány významné osobnosti. André Marie Ampère je pochován v sedmém odd., Václav Brožík – 28. odd., jsou zde umělci, vědci, skladatelé jako Jacques Offenbach, prostě spousta zvůcných jmen

Přišel jsem na hotel a pan hoteliér mi otevřel dveře a přivolał výtah. Ve francouzské příručce, kterou jsem dostal v AIR France v Praze, jsem se dočetl, že při všech službách je normální a vhodné dát

PAŘÍŽ

obsluhujícímu personálu 1 frank. Stalo se. Je strašné se dostat do slušného hotelu. Vyjel jsem do svého čtvrtého patra a vstoupil do pokoje č. 17. Na „kufrovníku“ bylo moje zavazadlo – kufr a vedle splasklá cestovní kabelka. Otevřu jí a zjistím, že je skoro prázdná. Jenom salám, nějaká veka a spousta sušenek. Kecky, ponožky a pevná obuv jsou pryč. Vrhnu se na kufr. S tlukotem srdce otevírám víko a kufr je poloprázdný. Trika, košile... chybělo i pár trenýrek. „Proč?“, „to jsou na tom tak bídňé?“ ptal jsem se v duchu. Otřásl se to mým sebevědomím a ihned se mi vybavila „pravda“ o shnilém kapitalistickém Západě.

Poprvé okraden a k tomu v Paříži. Zase jedno z prvních poznání.

Rozhodl jsem se, že zbytek věcí z kufru dám do skříně. Otevřu jí a strnu. Všechny „ukradené“ věci byly na policičkách v komínku. Dokonce mi voněly i vyprané trenýrky a ponožky. Otevřu botník a tam jak sportovní byty, tak i pevná obuv vedle sebe. Sedl jsem si na postel a chvíli se dával dohromady. Je zajímavé, jak vše pominulo a ve mně se rozkládal pocit normálnosti. To je prostě normální. Tady.

Odpolední procházka začala. Naplánoval jsem si, že budu srovnávat moje studie alb, pohlednic z burz, map, cizích průvodců a na bytých školních znalostí s realitou.

Vyrazil jsem na metro, zajel k centru a procházel se po bulvárech a obchodech. Tak jsem se dostal i k Samaritaine. Prošel jsem blízké zahrady a po sevastopolské třídě jsem směřoval své kroky za poznáním Montmarturu. Začal jsem u hřbitova.

Navečer jsem sešel ze Sacre Coeur klikatými uličkami, plnými malířů a kaváren, na šerící se bulváry kolem Place Pigalle, což je náměstí se zlobivým nočním životem, se slavným Bal du Moulin. Pozoruji poutače třeptivé show a na nich posázené kostýmy, barevná světla vchodů, holá řadra a spoustu dalších nočních klubů, které nabízejí menší show za nižší ceny.

Pigalle již není nijak zvlášť zlověstná a nebezpečná ve dne nebo v noci. Ve skutečnosti se jedná o kluby, obchody, dospělé video, pikantní spodní prádlo a sex obchody.

Sedl jsem si a rozhodl se, dát si jednu láhev šampaňského ať to stojí, co to stojí. Nalil jsem sklenku v příjemném podniku s příšeřím. Skoro s prvním lokem byla u mě ladným skokem brunetka. Okouzující úsměv a sladká slova se linula z jejích úst. Sice jsem jí nerozuměl, ale pochopil jsem, o co jde. Nebudu přeci žádný mola. Nalil jsem jí do sklenky, kterou si přinesla, šumivý mok a přitukl si. V duchu jsem si říkal, jak to mají na tom Západě těžký. Dámě ovšem nějak vysychalo a láhev ukončila do dávku. Jelikož byla skoro půlnoc a já se dohodl s majitelem hotelu, že přijdu maximálně

do jedné hodiny ranní, tak jsem další láhev neobjednal a požádal jsem o účet.

Vytáhl jsem peněženku a s „tikem“ jsem zaplatil 100 franků. No paleta strašná a opět první super velké vydání. Ale pravé šampáňo na francouzské půdě. I když to byl sklep. Dáma se také zvedla a šla se mnou. Ve dveřích jsem se na ní usmál a místo francouzského pozdravu jsem ze sebe vyrazil: „Čest práci!“. V duchu jsem si dodal: „Ještě, že jsem se ubránil. To bych se nedoplatil.“ Hrdě jsem vykročil do tmy. Něco za mnou pokřikovala, ale já šel. Byl jsem vychován v socialistickém státě.

Když jsem vykládal po dojezdu domů ostříleným kámošem z Čedoku tento zážitek a vítězství nad francouzskou hmotou, setkal jsem se s výbuchem smíchu. Dozvěděl jsem se, že byla v ceně toho šampaňského. Tak takto jsem zase já s někým vydrbal.

Vyrazil jsem na náměstí Republiky pocho-pitelně metrem. Pod náměstím je strašné bludiště. Prostě nejrozsáhlejší stanice. Umění se orientovat. Vystoupil jsem a prohlédl si náměstí s pomníkem a devíti bulváry na všechny strany. Vrátil jsem se do metra a vyhledal správný směr. Dojel jsem na náměstí Bastily. Na nástupišti (linky č.5) jsou vidět kameny ze základů tohoto strašného vězení. Vystoupil jsem z metra pln očekávání monumentální stavby. Nic. Začal jsem polykat. Úplně mi vypadlo, že Bastilla byla jako symbol zla zbourána za francouzské revoluce.

Nyní je na náměstí sloup, dlažbou vyznačený půdorys bývalé Bastily a vychází z náměstí na jedenáct širokých ulic. Po třídě Henryho IV.

jsem se již pěšky vydal směrem k ostrovům na Seine a v parku ostrova jsem si odpočinul.

Následovala prohlídka Notre-Dame, Justičního paláce, Louvre náměstí Concord, kolem Grand Palace po Champs-Élysée na náměstí k Vítěznému oblouku. U oblouku jsem si na chvíli sedl a potom metrem pár stanic na náměstí Trocadero, kde jsem si zase sedl na schody a díval se na monumentální věž-Eiffelovku..

Při levé straně schodů byl vstup pod Trocaderem do prostoru s akvárii a mořskými rybami. Navštívil jsem. Ovšem hlavní atrakce na mě čekala. Zakoupil jsem si vstupenku a v rámci škudlila jsem si koupil výstup do druhého patra a pěšky.

Vyšel jsem, viděl se. Viděl jsem i to, co jsem ušel pěšky. Hrůza. Pomalu jsem se těšil na hotel. Musím si něco také koupit na jídlo. Ovšem nyní není kde. Kolem park, přede mnou Institut vysokých studií národní obrany a potom ještě zahrnout doleva na Invalidovnu a budu skoro v Karlíně. Ještě, že zde jezdí metro a na hotel se svezu. Kousek od hotelu je nákupní středisko.. tam si něco koupím. Pojedu.

Nohy mě nebolí. Přejezd metrem mi udělal dobře a uvolnil svalstvo. Dojel jsem na 18 Boulevard Rochechouart, 75018 Paris, k obchodnímu domu TATI. Tady jsem vlastně měl úkol, a tak jsem se do něj pustil.

Zakoupil jsem kompletní album od Elvise Arona Presleyho. Ve vedlejší ulici v bistro jsem si zakoupil večeři. Půl hodiny chůze. Tak a už na kutě.

Nutno konstatovat, že na některé památky bylo málo času, tak jsem ani dovnitř nešel. Snad někdy příště. Nemůžu všechno utratit v Paříži. Budou i další města. Až to půjde, podívám se víc a dovnitř.

Za pár let se to stalo. Navštívil jsem Paříž několikrát s kamarády a také i sám, čtyřikrát po třech dnech s výměnným zájezdem českých a francouzských dětí.

Čtvrtá část ze seriálu vzpomínek Karla Hybše na cesty za železnou oponu

Tip na výlet

Připravil Miroslav Novotný

Letos uplynuly tři roky od platnosti zákona, který Střední Brdy – jak se nejvyšší vnitrozemská vrchovina správně jmenuje – otevřel veřejnosti. Je to nejmladší chráněná krajinná oblast v Česku. Zkušenosti z pěších výprav ukázaly, že Brdy mají se Šumavou společný nejen syrový ráz lesů s mnoha prameny, potoky a mokřady, ale i táhlé asfaltové silničky a betonové či dlážděné komunikace. Pro další průzkum doporučuji zvolit kola.

Tak trochu jako na Václavském náměstí to tam vypadalo už ve druhé polovině minulé dekády, kdy armáda začala okrajové části újezdu zpřístupňovat veřejnosti. Podle odhadů se počet návštěvníků zpřístupněné oblasti pohybuje kolem deseti tisíc ročně. Problémy přetrvávají s řidiči, kteří nedodržují zákaz vjezdu. Ročně jich policie pokutuje kolem pěti set. Nejnebezpečnějším proříškem je porušování zákazu rozdělování ohňů. Následky živelně vzniklého požáru by byly nedozírné. Za rozdělování ohně hrozí sankce až patnáct tisíc korun. Hasiči vyjžděli do Brd k menším požárům asi dvanáctkrát.

Magnetem je Padrť. Náš výlet potvrdil, že západní část CHKO od bývalé obce Padrť k loveckému zámku Tři Trubky a dále do Strašic patří k nejfrekventovanějším. Hned za strašickými roubenými chalupami je u lesa odstavěné parkoviště. V obci je možné prohlédnout Muzeum Středních Brd včetně areálu bývalých kasáren. Hotovky i minutky za přijatelné ceny nabízí Ioni otevřený hostinec a penzion Na Poště. Skupinky lidí jsou vidět i na dopadové ploše Houpák, respektive Jordán. Lá-

kadly jsou kruhový výhled na pohoří a prvo republiková betonová pevnost s ocelovým kulometným zvonek. Aby se tam člověk dostal, musí překonat třisetmetrové převýšení. Méně návštěvníků bývá na nedalekém vrcholu Toku, což je s 865 metry nad mořem nejvyšší místo Brd. Na náhorní plošině se vzrostlými stromy toho moc k vidění není. V příznivém počasí pozdravíte pár výletníků ještě na půl kilometru vzdálené pasece, kde do roku 1931

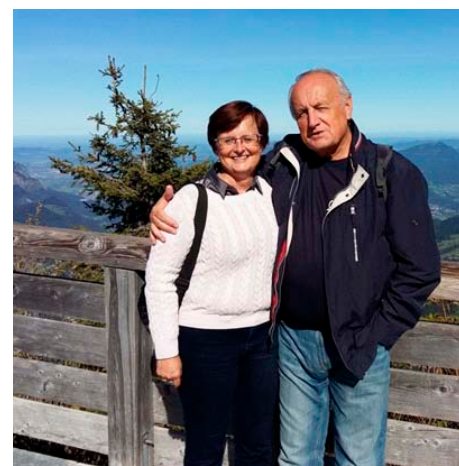
BRDY

stávala hájovna Carvanka. Na malebném místě je možné se osvěžit u pramene pitné vody. Spolu s padrtskými rybníky, romantickou zříceninou hradu Valdek, vodní nádrží Pilská, která se v roce 1854 protrhla, a několika výjimečnými vyhlídkami ze skalních vrcholů Praha či Třemošná už v centrálních Brdech mnoho turistických atrakcí není. Donedávna mezi ně patřilo Atom muzeum v objektu, kde měly být kdysi skladovány sovětské jaderné hlavice. Přestože jeho provozovatelé ujišťují, že mají všechny účty vyrovnané, ministerstvo obrany vypnulo muzeu elektřinu. Funguje alespoň blízký Grill Míšov s vyhlášenými klobásami. Na Podbrdsku mají i výborný uzený bůček, chce to ale trochu štěstí.

Bezkonkurenčně největším skvostem kopců, roklí a planin, které byly pro veřejnost desítky let tabu, zůstává civilizací nedotče-

ná horská příroda. Liduprázdny, převážně smrkové lesy odolávají díky dostatku vláhy kůrovci. Na rozsáhlých vřesovištích ohrazených březovými háji, si připadáte jako uprostřed severské tundry. Střední Brdy jsou ostrovem horské přírody uprostřed Čech. Na evropské poměry je to unikátní krajina.

Území předané před třemi lety civilní správě je už protkané turistickými stezkami, dokončuje se síť cyklotras. Určitě se ale hodí GPS nebo chytrý telefon se staženou mapou. S mobilním signálem jsou tam potíže. Hledačům vojenského materiálu se zakazuje vstupovat do míst, která ještě nejsou vyčištěna od nevybuchlé munice. Poznají se podle nepřehlédnutelných cedulí.

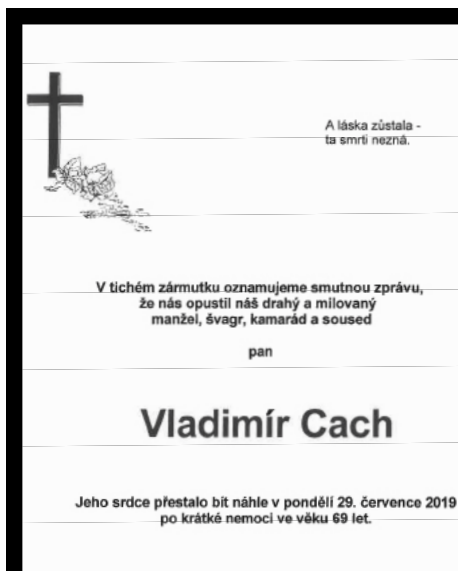

Při putování Vysočinou najdete řadu míst, kde tvořili takoví mistři krajináři jako byl Antonín Slavíček, který má svoji síň v Kameničkách. O tom už tady bylo psáno. Dalším významným malířem, který je spojen s obcí

Okrouhlice je Jan Zrzavý, který zde žil a je pohřben v obci Krucemburk. Mezi těmito obcemi je další, která nese jméno Karla Havlíčka Borovského-Havlíčkova Borová. V malém domku, který byl kupeckým krámem,

najdete pamětní síň s množstvím dokumentů a fotografií, které přibližují jeho velmi krátký život. Narodil se roku 1821 a zemřel v pětatřiceti letech v roce 1856. Druhou částí této expozice je vzpomínka na zdejšího rodáka Josefa Stránského, (nar. 10. 12. 1914) pilota britské 311. bombardovací perutě RAF. Ten v noci z 20. na 21. června 1944 vzletl ke své poslední bojové akci nad kanál a zahynul spolu s kamarády u St. Valery-en-Caux.

Vážený čtenáři,
vždy se zármutkem, se smutkem v srdci vám oznamujeme smutnou zprávu o úmrtí blízkého kamaráda, spolupracovníka, kolegy. Tentokrát je to Vladimír Cach, dlouholetý člen a předseda ZO OSŽ při JLV. Pamětníci nezapomenou na jeho neúnavnou práci, od které ho oddělila až nemoc.

Rádi si připomeneme jeho zálibu ve fotografování i chuť si zasportovat, a to s úsměvem, který ho permanentně provázel. Na snímku je zachycen (vlevo) jako člen vítězného družstva turnaje v elektronických šípkách, které se konalo v Lanterně v Chorvatsku.

Čest jeho památce!

Velmi smutná zpráva nás zaskočila ve čtvrtek 1. srpna 2019, kdy ve věku nedožitých 76 let zemřel místopředseda Republikové rady seniorů OSŽ **Karel Hybš**. Tato nečekaná, smutná zpráva nás překvapila, neboť ještě ráno nám Kája zaslal elektronickou zprávu a předešlý den jsme s ním v nočních hodinách vedli rozhovor přes Skype na téma zajištění Sportovních her seniorů OSŽ v Rajeckých Teplicích, v hotelu Skalka.

Takový byl náš Kája. Pracovitý, důsledný, svědomitý a hlavně kamarádský a upřímný. Vždy uměl poradit a byl vstřícný k řešení problémů. V odborech prošel mnoha funkcemi až po člena Ústředí OSŽ a Revizní komise Rady seniorů ČR. Zabezpečil funkčnost elektronické pošty RRS OSŽ a byl nám nápomocný radou při problémech s novou technikou a při zabezpečování školení v této oblasti.

Kája vždy uměl navodit dobrou atmosféru, kterou zpestřil kouzelnickými triky. Jeho zpracované návody k rekreacím, dovoleným a zájezdům byly vždy připraveny na profesionální úrovni. O Jeho vztahu k dětem a mladým svědčí jeho dlouholetá účast na dětských táborech doma i v zahraničí.

Dlouhý by byl výčet jeho aktivit. Uchováme si Káju v paměti a s úctou na něj budeme vzpomínat.

**Čest Tvé památce!
Budeš nám chybět, Kájo!**

Kurt Mužík, předseda RRS OSŽ

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Bc. Renata Dousková – místopředsedkyně OSŽ, předsedkyně NeRV OSŽ

Věra Vaňková – AZ Servis Brno

Miroslav Kaprálek – Generální sekretář USIC

Luděk Šebrle – OSŽ-Ú

Miroslav Balatka – ŽOS Nymburk

Tomáš Šlachta – OHL ŽS